Limingan kieliohjelma

Kieli-info eskareiden ja 3. luokan vanhemmille

Limingasta juuret ja siivet

Lähtökohtia

- Limingan kieliohjelma on laadittu **varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja edelleen vapaan sivistystyön kautta työikäisiin ja ikäihmisiin etenevänä jatkumona.**
- On osa **Limingan kansainvälisyyssuunnitelmaa**
- Vakassa ja koulupuolella osa OPSia ja löytyy OPSin liitteistä.
- Elämänkaaren mukaisesti tavoitteet alle 6-vuotiaiden, eskareiden, peruskoululaisten, lukiolaisten, työikäisten ja ikäihmisten kielen oppimiseen.
- Tavoitteena **laaja ja monipuolinen kielitaito**.
- Mahdollistaa **kielijatkumoiden rakentamisen esiopetuksesta lukioon hyvän kielitaidon varmistamiseksi**.
- Kuvataan vieraat kielet, toinen kotimainen kieli (ruotsi), kielirikasteinen ja kaksikielinen opetus sekä oppilaan oman äidinkielen opetus.
- Kieliohjelmaan sisältyy myös vapaan sivistystyön kielitarjonta.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatuksen tehtävä

- vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä.
- vahvistetaan lasten uteliaisuutta ja kiinnostusta kieliin, teksteihin ja kulttuureihin.
- tukea eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevien lasten omaa äidinkieltä ja suomen kieltä.

Lasten kielellistä kehitystä ja kielitietoisuuden kehittymistä tukee monipuolinen varhaiskasvatuksen kieliympäristö ja lähiympäristön eri kielten havainnointi.

Kielen avulla lapsi ottaa haltuun erilaisia tilanteita, toimii vuorovaikutuksessa muiden kanssa ja ilmaisee itseään ja hankkii tietoa.

- Limingan kunnan varhaiskasvatuksessa voidaan järjestetään **englannin kielen kerhotoimintaa** alle 6-vuotiaille. Kerhotoiminta suunnitellaan vuosittain.
- Limingan kunnan esiopetusyksiköissä toimii **kielirikasteisia englannin kielen esiopetusryhmiä.**
  - Tavoitteena on kielten oppimisen tukeminen, lasten motivoiminen kielten opiskeluun ja kielivalintojen monipuolistaminen.
  - Kielirikasteisessa esiopetuksessa opetuksesta alle 25 % on kohdekielellä (englanti).
- Esiopetuksen oppilaille voidaan järjestää **kielisuihkutuksia** kunnassa valittavina olevista A1-kielistä.

Kielten nimet perusopetuksessa ja lukiossa

- **A-kieli** (A1) on peruskoulun ensimmäinen vieras kieli, joka alkaa 1. luokalla.
- **Vapaaehtoinen A-kieli** (A2) alkaa 4. luokalla.
- **B1-kieli** on toinen kotimainen kieli eli ruotsi, joka alkaa 6. luokalla, ellei ruotsi ole oppilaan A1-kieli
- **B2-kieli** on valinnainen vieras kieli, jonka opiskelu alkaa 8. luokalla.
- **B3-kieli** on lukiossa alkava kieli

Limingan kieliohjelmassa on varmistettu A- ja B-kielten jatkumo lukiossa.

Perusopetuksen kielet Limingassa

- A1-kielinä tarjotaan ***englantia*** *ja* ***ruotsia*****.** A1-kieli valitaan esiopetusvuonna, ja sen opiskelu alkaa 1. luokalla ja jatkuu koko perusopetuksen ajan
- A2-kielinä tarjotaan **espanjaa, *saksaa*** *ja* ***venäjää*** *(ja* ***englantia*** *A1-ruotsin opiskelijoille).* A2-kieli valitaan 3. luokan keväällä, ja sen opiskelu alkaa 4. luokalla.
- Mikäli oppilaan A1-kieli on ruotsi, oppilaan **on opiskeltava englantia** A2-kielenä.
- Toinen kotimainen kieli eli B1-kieli alkaa 6. luokalla. Jos oppilaalla A1-ruotsi, B1-ruotsin tunnit käytetään A2-englannin opiskeluun.
- Valinnaisina B2-kielinä voivat 8. luokalta alkaen olla ***espanja, saksa, ranska ja venäjä.***

A1-kielenä ruotsi

Mikäli oppilas valitsee A1-kieleksi ruotsin, B1-kielen eli ”tavallisen” ruotsin tunnit jäävät käyttämättä luokilla 6–9. Näkyvät taulukossa 1 punaisina nollatunteina.

Taulukossa 2 näkyvät B1-ruotsin tunnit käytetään 4. luokalla alkavan A2-englannin opiskeluun.

A1-ruotsin valinneiden A2-englanti vähentää 3 valinnaisainetuntia (5. lk/1 h ja 8 lk/2) ja lisää 3 tunnilla oppilaan perusopetuksen kokonaistuntimäärää.

Lisätunnit A2-englannin vuoksi: 4. lk/1 h, 7. lk/1 h, 9. lk/1 h

TAULUKKO 1.

Limingan perusopetuksen tuntijako ruotsi A1-kieli+ englanti A2-kieli

OPPIAINE / LUOKAT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Yhteensä
Äidinkieli ja kirjallisuus	7	7	5	5	4	4	3	3	4	42
Vähintään nivelessä		14			18			10		42
A1-kieli, 1. ruotsi	1	1	2	3	2	2	2	2	3	18
Vähintään nivelessä						11		7		18
B1-kieli, toinen kotimainen						0	0	0	0	0
Vähintään nivelessä						2		4		6

TAULUKKO 2.

Vähintään nivelessä						11		7		18
B1-kieli, toinen kotimainen						2	1	1	2	6
Valinnaiset aineet ★					0	2		4	4	10
Vähintään					9					9
A2-KIELI, englanti				1	1	2	2	3	3	12
Vähintään					12					12

★Perustuntijaossa valinnaisia aineita: 5. lk/1 ja 6. lk/2 sekä 8. lk/6 ja 9. lk/4

Vapaaehtoisesta A2-kielestä

Alakoulussa

- Perustettavan A2-kieliryhmän vähimmäisoppilasmäärä on 12.
- A2-kieltä opiskellaan
  - yksi tunti viikossa 4. luokalla,
  - kaksi tuntia viikossa 5. luokalla
  - kaksi tuntia viikossa 6. luokalla.
- A2-kieli on oppilaan **valinnainen aine** viidennellä ja kuudennella luokalla.

Yläkoulussa

- 7. luokalla 2 tuntia ja 8. luokalla 3 tuntia ja 9. luokalla 2 tuntia viikossa.
- A2-kielen jatkumo alakoulusta yläkouluun järjestetään pääsääntöisesti oppilaaksiottoalueittain, mutta opetusta voidaan järjestää myös etäopetuksena
- 7. luokalla A2-kieli lisää oppilaan vuosiviikkotuntimäärää kahdella tunnilla.
- 8. ja 9. luokalla vapaaehtoinen A2-kieli on yksi oppilaan **valinnaisista aineista**. Kaksi tuntia opetuksesta sisältyy valinnaisten aineiden tuntikiintiöön ja kolmas tunti 8. luokalla ylittää oppilaan vuosiviikkotuntimäärän.
- A2-kielen opiskelu jatkuu 9. luokan loppuun saakka.
- A2-kieli on lukuaine, mutta sen arvioinnin voi jättää pois päättöarvioinnista.

Muista ennen A2-valintaa:

- Vapaaehtoinen A-kieli on vapaaehtoinen valintaan asti.
- Valinnan jälkeen A2-kieltä opiskellaan perusopetuksen loppuun asti eli vuosiluokilla 4–9.
- A2-kieli on yksi lukuaine; kotitehtäviä, kokeita jne.
- A2-kieli on yksi oppilaan ”valinnaisista” aineista
  - Alaluokilla ei voi valita muita valinnaisia aineita
  - Yläkoulussa A2-kieli korvaa kaksi valinnaisainetuntia sekä 8. että 9. luokalla
- Lisää oppilaan viikkotuntimäärää seuraavasti:

  4. lk 1h/vk 7. lk 2 h/vk
  5. lk 1h/vk 8. lk 1 h/vk

- A2-kieltä ei voi jättää pois esimerkiksi huonon koulumenestyksen vuoksi
  - A2-kielen päättöarvioinnin voi jättää pois > ei vaikuta päättötodistuksen keskiarvoon, eikä näin myöskään yhteisvalintaan lukioon haettaessa.
  - A2-kielen opiskelusta voi saada vapautuksen **oppilashuollollisena ratkaisuna**.
- A2-kieltä ei pidä valita *pelkästään* siksi, että kaveri valitsee kielen. Kaverin kanssa opiskelu on kuitenkin kivaa ja vahvistaa yleensä omaa opiskeluinnostusta.

Valintojen tekeminen

ESKARI

1) Eskari valitsee huoltajan kanssa A1-englannin tai A1-ruotsin sähköisellä valintalomakkeella **30.1.-12.2.** Wilman kautta
2) Samalla valintalomakkeella kartoitetaan myös oppilaan uskontokunta katsomusaineen opetuksen vuoksi:
   - evlut. uskonto/ortodoksiuskonto/ET

3.-LUOKKALAINEN

1) Kolmasluokkalainen valitsee huoltajan kanssa A2-espanjan, A2-saksan tai A2-venäjän.
   a) Lomakkeella kysytään, onko oppilas halukas valitsemaan jonkin toisen A2-kielen, jos ensimmäinen valinta ei toteudu.
   b) Lisäksi kuitataan tieto, että opetus voidaan järjestää myös etäopetuksena.
   c) Lisäksi kuitataan, että huoltaja ja oppilas ymmärtävät, että A2-kieli valitaan koko perusopetuksen ajaksi.

Tai

2) Kolmasluokkalainen kuittaa, ettei valitse A2-kieltä.

Sähköinen valintalomake
30.1.–12.2. Wilman kautta

Valinnaisesta B2-kielestä

- Valinnaisina B2-kielinä voivat 8. luokalta alkaen olla ***espanja, ranska***, ***saksa tai venäjä***
- **Ryhmien muodostamisessa tehdään yhteistyötä eri koulujen välillä.**
- Ryhmä perustetaan, mikäli kielen valinneita oppilaita on vähintään 12.
- B2-kieltä opiskellaan kaksi vuosiviikkotuntia sekä 8. että 9. luokalla.
- Valinnaisen B2-kielen opetusta voidaan antaa **myös etäopetuksena**.

Muu valinnaisuus ja kielikerhot

- Kielistä ja muista yhteisesti opiskeltavista oppiaineista voidaan rakentaa sekä ala- että yläluokilla **valinnaisina opintoina** tarjottavia oppiainekokonaisuuksia.
- Harvinaisempia kieliä, joita ei tarjota A- ja B-kielinä, esim. **kiina** ja **japani**, voidaan tarjota soveltavina alle 2 vuosiviikkotunnin valinnaisina aineina vuosiluokilla 5–9.
- **Soveltavat valinnaiset aineet** voivat sisältää aineksia eri oppiaineista tai laaja-alaisesta osaamisesta (L1–L7) ja ne arvioidaan periaatteella hyväksytty/hylätty.
- Koulut voivat täydentää opetussuunnitelman mukaisia kieliopintoja **kielikerhoilla**.

Kaksikielinen opetus

Opetuksessa voidaan perusopetuslain mukaan käyttää koulun varsinaisen opetuskielen lisäksi myös muuta kieltä, jos arvioidaan, että se ei vaaranna oppilaiden mahdollisuutta seurata opetusta. Erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä.

Limingassa kaksikielistä opetusta toteutetaan laajamittaisena kaksikielisenä opetuksena ja kielirikasteisena opetuksena.

- Laajamittaisella kaksikielisellä opetuksella tarkoitetaan opetusta, jossa vähintään 25 % perusopetuksen koko oppimäärän opetuksesta järjestetään englannin kielellä.
- Kielirikasteisessa opetuksessa opetuksesta maksimissaan 25 % opetetaan englanniksi.

Kielirikasteista esiopetusta järjestetään Ojanperän, Aapin, Linnukan ja Vesikarin yksiköissä. Kielirikasteiseen esiopetukseen osallistuneet lapset voivat hakea Ojanperän koulun laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen.

Kielirikasteista perusopetusta vuosiluokilla 7−9 järjestetään Liminganlahden koulussa. Kielirikasteisen opetuksen oppilaaksiottoalue on koko kunta. Kielirikasteiselle 7. luokalle haetaan 6. luokan keväällä. Kielirikasteiselle luokalle hakeneista valitaan 25−27 oppilasta, jotka ovat motivoituneita kieltenopiskelusta ja joilla ei ole erityisiä oppimisvaikeuksia.

Laajamittaista kaksikielistä opetusta (suomi-englanti) järjestetään Ojanperän koulussa luokilla 1−6.

Kaksikieliseen opetukseen voivat hakea kielirikasteiseen esiopetukseen osallistuneet ja lapset, jotka ovat hankkineen kohdekielen (englanti) valmiuksia muualla, esimerkiksi perheen asuessa ulkomailla. Soveltuvuuskartoitukset järjestetään tammikuussa.

Täydentävä opetus perusopetuksessa

- **Oman äidinkielen** opetusta järjestetään huoltajien pyynnöstä ja ryhmäkokoehtojen täyttyessä.
- Kunkin kielen opetus järjestetään tapauskohtaisesti.
- Järjestämisessä tehdään yhteistyötä Oulun ja muiden ympäristökuntien kanssa.
- Oppilasta myös rohkaistaan opiskelemaan oman kielen avulla sekä käyttämään omaa kieltä mahdollisuuksien mukaan eri tilanteissa koulussa.
- Oppilaiden omat äidinkielet näkyvät koulun toimintakulttuurissa sekä kieli- ja kulttuurikasvatuksessa.
- Lukuvuodesta 2020–21 lähtien venäjän kielen opetusta

Kielten opiskelu Limingan lukiossa

- Limingan lukiossa voi jatkaa perusasteella aloitettuja kieliopintoja.
- **B3** on toisella asteella alkava valinnainen kieli (ns. lyhyt kieli). B3-kieliä voi valita yhden tai useamman.
- Valtakunnalliset 7.11.2019 julkaistut opetussuunnitelman muutokset on huomioitu Limingan lukion kieliohjelmassa.
- Lukion kielitarjottimella on Limingan lukion omat kurssit ja verkkokurssit yhteistyössä Oulun aikuislukion kanssa
- Peruskoulun kielirikasteinen opetus jatkuu Limingan lukiossa.

Lisätietoja

- Koulujen rehtoreilta ja sivistysjohtajalta:
  - Raija Johnson, Ojanperän koulu
  - Antti Junttola Liminganlahden koulu
  - Satu Kemppainen, Tupoksen koulu
  - Tiina Partanen, Limingan lukio
  - Päivi Mäki

  Sähköposti: etunimi.sukunimi@liminka.fi

Kiitos!